

OVA
ZEMLJA
NAM JE DOM

ZA ČISTO JEZERO!

CRNA GORA

MINISTARSTVO UREĐENJA PROSTORA
I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

PREDGOVOR

Velike poplave koje su se dogodile u basenu Skadarskog jezera od kraja decembra prošle do sredine januara tekuće godine, zahvatile su niže obalno područje u okolini Skadra u Albaniji, kao i širu obalnu zonu Jezera u Crnoj Gori. Uzroci ove, jedne od rekordnih poplava u posljednjih pola vijeka, su bili višestruki. Obilne kiše koje su uzrokovale zasićenost zemljišta i veliko oticanje u Jezero, veliki proticaj pritoka Jezera, otvaranje prelivnih brana na Drimu u Albaniji čiji proticaj korito Bojane nije moglo da prihvati i jak jugo na Jadranu koji je dodatno otežao isticanje Bojane u more, izazvali su velik porast vodostaja rijeke Bojane i Skadarskog jezera.

U drugoj polovini januara ove godine nastao je i problem velikih količina otpada koje su poplave u Nacionalnom parku Skadarsko jezero i opštini Ulcinj učinile vidljivim javnosti. Na specifičan i originalan način grupa entuzijasta iz Virpazara ukazala je na ovaj problem i pokrenula akciju uklanjanja otpada koju je podržalo Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Aktivnosti na uklanjanju otpada sa ugroženih lokacija iz NP Skadarsko jezero, otpočela su na inicijativu građana i Mjesne zajednice Crmnica. U njima su osim stanovnika iz regiona Crmnice, učestvovali i: Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, Opština Bar, NP Skadarsko jezero, NVO, Izvidjači iz Bara i veliki broj volontera.

Akcija čišćenja odvijala se kroz dvije faze. Prvom fazom obuhvaćeni su prioriteti u rješavanju: zaštita zdravlja ljudi, čišćenje naselja i pojasa uz putne pravce, a drugom čišćenje manje pristupačnih terena i sanacija.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine formiralo je Koordinaciono tijelo koje je vodilo aktivnosti čišćenja. Bilo je sačinjeno od predstavnika Ministarstva, NP Skadarsko jezero, JP Nacionalni parkovi Crne Gore, predstavnika sekretarijata u čijim nadležnostima je obavljanje komunalnih poslova u opštinama Bar, Cetinje, Ulcinj i Glavnom gradu Podgorici, predstavnika Ministarstva odbrane, Ministarstva turizma i Ministarstva zdravlja.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine obezbjedilo je 10 000 eura NP Skadarsko jezero, za troškove u aktivnostima uklanjanja otpada.

NP Skadarsko jezero je pripremio: Popis lokacija ugroženih otpadnim materijama i Operativni plan uklanjanja otpada iz NP Skadarsko jezero po kojem su realizovane aktivnosti čišćenja.

NP Skadarsko jezero pripremio je izvještaj o otpadu na Skadarskom jezeru koji sadržao podatke o količinama, vrsti i lokacijama na kojima se zadržao otpad, kao i mogućnostima primjene mehanizacije u čišćenju otpada.

U okviru projekta – Čisto jezero 2010.- koji finansira Zavod za zapošljavanje, NP Skadarsko jezero je obezbjedilo 12 izvršilaca, za devetomjesečno učestvovanje u aktivnostima uklanjanja otpada.

NP skadarsko jezero je izradio 55 tabli sa natpisom NE BACAJ SMEĆE, koje će biti postavljene na lokacije koje su najviše ugrožene nelegalnim odlaganjem otpada. Izradu tabli finansirao je GTZ (Njemačka organizacija za tehničku saradnju).

U akcijama opštine Ulcinj ukupno je učestvovalo oko 1000 volontera i to: predstavnika institucija, organizacija, škola, JP, fakulteta, NVO, predstavnika Kancelarije OEBSa u Crnoj Gori, mladih sportista, Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i ostalih predstavnika koji su pružili logističku podršku kao HTP "Ulcinjaska rivijera, megamarket "Solaris" i ostali. U sklopu svih akcija Opštine sakupljeno je oko 9000 plavih velikih kesa "Neka bude čisto" čvrstog otpada i 1109m³ kabastog otpada.

Akcija uklanjanja otpada iz NP Skadarsko jezero je trajala od 20.01. do 11.05.2010. god. Rezultati: broj radnih dana 52, broj sakupljenih kesa 9000, broj lokacija 43, broj volontera 2000.

Nakon obavljene Analize o kvalitetu vode Skadarskog jezera u uslovima januarske poplave, a na inicijativu Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, NP Skadarsko Jezero dostavio je uzorke svježe ribe JU Centru za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore sa ciljem analize istih i provjere zdravstvene ispravnosti. Rezultati analize su pokazali da se sadržaj svih ispitanih opasnih elemenata nalazi znatno ispod maksimalno dozvoljenih, odnosno, da su u skladu sa postojećom regulativom Crne Gore.

Hidrometeorološki zavod Crne Gore izradio je, na inicijativu Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i Nacionalnog parka Skadarsko Jezero, Izvještaj o kvalitetu vode Skadarskog jezera u uslovima januarske poplave.

U Izvještaju je konstatovano da su poplavom stvoreni uslovi za dospijeće određene količine zagađujućih materija organskog porijekla, neposredno u vodu jezera. Međutim, osnovna vodna masa je zadržala propisani bonitet, zbog toga što je jezero primilo ogromnu količinu vode, čime je svaka emisija sa poplavljenog područja ili dotokom Morače, bila relativizirana efektom razblaženja. Takođe, nije bilo značajnijeg efektivnog proticajja vode ka Bojani, pa je emisija zagađenja na poplavnim obodima ostala lokalizovana, bez širenja daljeg uticaja.

U koordinaciji Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, od početka akcije uklanjanja otpada sa ugroženih lokacija u NP Skadarsko jezero i opštini Ulcinj učestvovalo je ukupno:

- Oko 70 organizacija
- 3000 volontera
- Sakupljeno je oko 20000 kesa
- Preko 2000 m³ otpada
- 2500 m³ kabastog otpada.
- Broj radnih dana: 82
- Broj lokacija: 53
- Ovom količinom otpada mogao bi se pokriti manji fudbalski teren u visini od jednog metra

U akciji su učestvovalale oko 70 organizacija i institucija:

1. Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine
2. Ministarstvo odbrane
3. Hidrometeorološki zavod Podgorica
4. Seizmološki zavod Podgorica
5. Zavod za zaštitu prirode
6. Agencija za zaštitu životne sredine
7. Javno komunalno preduzeće Nikšić
8. Direkcija javnih radova Podgorica
9. "Pro-Monte" Podgorica
10. DOO "Novito"
11. Centar za ekotoksikološka istraživanja
12. GTZ
13. OEBS
14. USAID
15. NVO Green Home
16. NVO Trešnjica – Pljevlja
17. NVO Tara - Pljevlja
18. Ambasada Republike Kine
19. Ambasada Federacije Bosne i Hercegovine
20. Ambasada Republike Austrije
21. GO Golubovci
22. Opština Bar
23. Opština Cetinje
24. Opština Podgorica
25. Kulturni centar Bar
26. Izviđački savez Bar
27. Savjet mladih DPS-a Bar
28. Savjet mladih DPS-a Golubovci
29. Centar za rehabilitaciju bolesti zavisnosti "Kakaritska gora"
30. Mjesna zajednica Crmnica
31. Mjesna zajednica Dodoši
32. Mjesna zajednica Vranjina
33. Mjesna zajednica Rijeka Crnojevića
34. Udruženje penzionera Podgorica
35. Crveni krst Podgorica
36. Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore
37. Ulcinj: predstavnici institucija, organizacija, škola, JP, fakulteta, NVO, predstavnika mladih sportista i ostalih predstavnika koji su pružili logističku podršku kao HTP "Ulcinjaska rivijera, megamarket "Solaris" i ostali.

Debela Glava
10.04.2010.

Vranjina - Tanki rt
04.02.2010.

Debela Glava
26.04.2010.

Debela Glava - Seljani
09.05.2010.

Debela Glava - Lesendro
22.04.2010.

Debela Glava - Seljani
09.05.2010.

Debela Glava - Lesendro
22.04.2010.

Debela Glava - Seljani
09.05.2010.

Debela Glava - Vranjina
06.05.2010.

Kurječki Lug
13.02.2010.

Debela Glava - Seljani
09.05.2010.

Krnjice
13.02.2010.

Lesendro
05.05.2010.

Manastirski Vrbiš
Debela Glava
05.02.2010.

Obida - Boljevići
07.02.2010.

Vir - Boljevići - Debela Glava
14.02.2010.

Vir - Boljevići - Debela Glava
14.02.2010.

Table "Ne bacaj smeće" koje će biti postavljene na lokacijama koje su očišćene u akciji uklanjanja otpada sa prostora Skadarskog jezera.

BUDUĆE AKTIVNOSTI

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine planira da nastavi sa ovim aktivnostima, tako da će se krajem septembra ove godine sprovesti jednodnevna akcija uklanjanja otpada na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore u kojoj se očekuje veliko učešće građana i predstavnika civilnog sektora. Pripreme za ovu akciju počće već krajem ovog mjeseca formiranjem Operativnog tima koji će uraditi dinamiku i pratiti realizaciju planiranih aktivnosti.

U okviru projekta "Razvoj turističkih destinacija u kontinentalnom dijelu Crne Gore", GTZ je spreman za implementaciju aktivnosti na postavljanju rešetke za sakupljanje čvrstog otpada na rijeci Morači. Na taj način bi se spriječio ulazak otpada u zonu NP Skadarsko jezero.

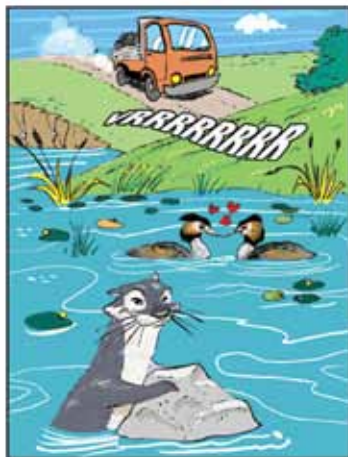
Tokom narednih mjeseci planirane su i izmjene i dopune Zakona o upravljanju otpadom.

SUPERPELIKAN

U EPIZODI: **BORBA PROTIV OTPADA**

AUTOR: **MIRKO ZULIĆ**

ZA ČISTO JEZERO!

KONTAKT:

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
Tel: (+382) 20 234 287;
Fax: (+382) 20 234-131
Web: www.mse.gov.me
E-mail: zoja.kustudic@gov.me
milica.lekic@gov.me